

Resor i tjänsten och egna transporter

Tema 6 i Trafiksäkerhetslyftet

Resor i tjänsten och egna transporter

De flesta medarbetare förflyttar sig i tjänsten någon gång. I vissa av kommunens verksamheter görs många resor i tjänsten, till exempel lägger medarbetare i hemtjänsten i genomsnitt 25 procent av en arbetsdag på att köra mellan brukare. Inom teknisk förvaltning och andra kommunala verksamheter görs många resor och förflyttningar.

Många kommuner utför också egna transporter. Det kan vara persontransporter (skolskjuts, färdtjänst och andra serviceresor) och godstransporter såsom matutkörning till skolor och äldreboenden samt avfallstransporter. Ibland utförs transporterna av kommunala bolag.

Resorna och transporterna innebär trafiksäkerhetsrisker för medarbetarna som ska hanteras i det **systematiska arbetsmiljöarbetet**. För detta har kommunen ett ansvar som arbetsgivare. Under 2019 var 45 procent av dödsolyckorna i vägtrafiken arbetsrelaterade, det vill säga skedde i arbetet eller på väg till/från arbetet för antingen den omkomne eller motparten.

Resorna och transporterna påverkar också trafiksäkerheten för andra trafikanter. Med tanke på att kommunala medarbetares resor kan stå för en betydande del av trafiken i en kommun så har resorna i tjänsten en trafiksäkerhetspåverkan. På vilket sätt denna trafik framförs påverkar trafikrytmen i stort och påverkar också kommunens varumärke.

Genom **policy och riktlinjer för tjänsteresor** kan kommunen som arbetsgivare ställa krav på hur resor i tjänsten ska genomföras. Ofta har resepolicyn fokus på hållbart resande utifrån miljö- och klimatperspektiv, men även trafik-säkerhetsaspekter bör inkluderas. Det kan handla om att välja säkra fordon, att använda cykelhjälm vid tjänsteresor på cykel, att köra inom gällande hastighetsgräns och på annat sätt bete sig trafiksäkert. Det är viktigt att kommunicera och följa upp resepolicyn, ett arbete som ofta åligger kommunens HR-avdelning. För transporter i egen regi kan en **trafiksäkerhetspolicy** tas fram.

Aktiviteter inom detta tema

Fylla i frågeformulär

För att få en bild av läget i kommunen vad gäller resor i tjänsten och egna transporter kan frågeformuläret för temaområde 6 fyllas i. Formuläret finns i **formulär för självbedömning** (en Excelfil) som samlar formulär för samtliga temaområden och som ger stöd för en summering av resultaten. Fyll gärna i formuläret tillsammans med andra, se den dialogbaserade genomförandeprocessen för Trafiksäkerhetslyftet i handledningen.

Fördjupad kartläggning

En fördjupad kartläggning om resor i tjänsten och egna transporter innebär att undersöka förutsättningarna och ta del av de styrande dokument som finns. Nedan ges förslag på vad som bör undersökas i den fördjupade kartläggningen.

Vilka transporter i egen regi utför kommunen? (persontransporter, godstransporter, avfallstransporter etc.) Vilka är ansvariga förvaltningar?

Vilka personalgrupper kör (även cyklar) i tjänsten? Vilka personalgrupper gör regelbundet tjänsteresor? Vilka är ansvariga förvaltningar? (till exempel hemtjänsten och teknisk förvaltning)

Vilka fordon köper eller leasar kommunen? Vilka är ansvariga förvaltningar? (personbilar, lätta transportbilar/skåpbilar, lätta och tunga lastbilar, bussar, specialfordon etc.)

Vilka styrande dokument finns? Till exempel:

- › Vad säger resepolicyen om trafiksäkerhet?
- › Har förvaltningar med personal som kör i tjänsten en trafiksäkerhetspolicy eller trafiksäkerhet som en del i sin arbetsmiljöpolicy? Vad säger denna policy?
- › Har förvaltningar som utför person- och godstransporter en trafiksäkerhetspolicy? Vad säger denna policy?
- › Vilka krav ställer kommun på de fordon som används av medarbetare som kör i tjänsten och för transporter i egen regi? Hur relaterar trafiksäkerhetskraven till miljökraven? (se formuläret för självbedömning för kriterier för säkra fordon)

Temamöten med ansvariga förvaltningar

Exempel på frågeställningar för samtal med ansvariga förvaltningar:

- › Är trafiksäkerhet en fråga som beaktas i det systematiska arbetsmiljöarbetet för personal som kör i tjänsten? (till exempel hemtjänsten och teknisk förvaltning)
- › Är trafiksäkerhet en fråga som beaktas i det systematiska arbetsmiljöarbetet för personalen som utför kommunens person- eller godstransporter?
- › Hur säkerställs att det som står i resepolicyen, trafiksäkerhetspolicyen eller liknande efterlevs?
- › Hur följer kommunen som arbetsgivare upp hur medarbetarna kör i tjänsten, eller som utför transporter, och återkopplar till medarbetarna?

Läsa vidare

Kommande vägledningar om trafiksäkerhet i verksamheter riktade till **Arbetsgivare** respektive **Transportutförare/Trafikutförare** som tas fram av Trafikverket som en del i arbetet i regeringsuppdraget ”Medborgar- och trafikantinformation för ökad trafiksäkerhet i vägtrafiken”. Vägledningarna kommer att tillgängliggöras på Trafikverkets webbplats under 2023.

Upplysningar om innehållet:

Prem Huq, prem.huq@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2023

Bestnr: 5539

Ladda ner på skr.se/publikationer

Post: 118 82 Stockholm | **Besök:** Hornsgatan 20

Telefon: 08-452 70 00 | skr.se

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**